

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egy hóra 1.50, vidékre 2 P.
Negyedévre 4.50 pengő.

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth-utca 19 szám
Telefonszám 93.

Szentes, 1932 április 2

Szombat

V. évfolyam 74 szám

Kié legyen a föld?

Vitéz Purgly Emil földművelésügyi miniszter nyilatkozatában röviden, de annál szabatosabban határozta meg a magyar nemzeti földbirtokpolitika jelentőségét és ennek a jelentőségnek megfelelő célját. Azt mondta, hogy a földnek azok kezében kell maradni, akik át vannak hatva a föld szeretetétől és rendelkeznek mindazzal a lelki és anyagi erővel, amely a föld megmunkálásához szükséges. Ennek megfelelően a föld megszerzésénél a cél az, hogy az legelső sorban azoknak jusson, akik maguk meg is tudják művelni és saját szorgalmukkal, munkájukkal járulnak hozzá az ország termelésének fokozásához.

Ez a meghatározás félre nem magyarázhatóan egyszerű és világos. A föld a nemzet legnagyobb kincse, az ország sorsa függ attól, hogy ez a nagy kincs kinek a kezében van és hogy azok, akiknek a kezében van és — hogy azok, akik birtokolják, hogyan tudják kamatoztatni. A földművelésügyi miniszter tulajdonképpen egy kelléket ír elő a föld tulajdonosai számára: a rátermettséget. Hogy azonban valaki rátermett legyen a földművelésre, ehhez viszont a föld odaadó szeretetén kívül anyagi erőre, nem lankadó szorgalomra és szak tudásra van szükség. Bármelyik hiányozzék, a föld megmunkálása, a nemzet legnagyobb kincsének kamatoztatása nem ütheti meg azt a mértéket, amelyet a közérdek megkíván. Ezt a mértéket viszont nem mi magunk állapítjuk meg, hanem a külföld. Vagy lépést tud tartani a magyar gazda a termelés terén a külföldi gazdával, vagy — nem. Ha lépést tud tartani, akkor boldogul és vele együtt a nemzet vagyonosodik, vagy elmarad és akkor vele együtt a nemzet is károsodik.

Mit jelent ez? Jelenti azt, hogy a mai világversenyben egyetlen agrár állam sem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy földjét olyanok kezére bizza, akik azzal

A miniszterelnök ötnegyedórás kihallgatáson tárgyalt a főispánnal a csongrád-vármegyei munkaalkalom megteremtése ügyében

Két és fél millió költséggel, négy éves munkaprogram az Ármentesítő Társulat gátjainak százharminchat kilométeren keresztül való felemelése

Megírtuk, hogy az elmúlt hetekben a csongrád-vármegyei és békésmegyei kubikos munkások munkához juttatása és ezzel kapcsolatban az árvízvédelem megerősítése céljából értekezlet volt dr. Farkas Béla főispánnal, amikor megjelentek dr. Korossy György Békésvármegye főispánja, dr. Márky Barna békésmegyei alispán, dr. Csörgő Karoly alispán, dr. Cicatricis Lajos, felsőházi tag, az Ármentesítő Társulat elnöke, Palasovszky Sándor a társulat igazgató főmérnöke, Novobácky Rezső főmérnök és Bekő Ferenc szakaszmérnök.

A tárgyalás abból indult ki, hogy az Ármentesítő Társulat tudna munkaalkalmat teremteni hosszabb időre egy a csongrád-vármegyei, mint pedig a békésmegyei munkásoknak azonban sajnos a mai viszonyok között a Társulatnak a munkák elvégzéséhez szükséges tőke nem áll rendelkezésére és viszont az sem keresztülvihető, hogy a munkálatokhoz szükséges összeget magas kamatozású kölcsönként szerezzék meg, mert ezáltal az Ármentesítő Társulat érdekességéhez tartozó gazdaközönség, mely ugyanis nehéz anyagi viszonyok között él oly erősen megterhelhetnének, hogy a reá hátruló összegeket a mai termelési és értékesítési viszonyok között elviselni nem tudná.

Vizont a másik oldalon ott áll Csongrád-vármegye és Békésvármegye becsületes magyar dolgozó munkásságának létkérdése és pedig az, hogy ennek a dolgozni szerető

népnek valami uton-módon munkát kell szerezni.

Az értekezlet hosszas tanácskozás után arra a megállapodásra jutott, hogy más megoldás nincs, mint hogy az Ármentesítő Társulat részére olcsó kamatozású állami kölcsönt kell megszerezni.

Ebből a célból dr. Farkas Béla főispán és dr. Korossy György békésmegyei főispán szerdán kihallgatásra jelentkeztek gróf Károlyi Gyula miniszterelnök előtt, hogy a munkás alföldi nép nehéz sorsát feltárva kieszközöljék a kormányfőnek a hozzájárulását ahhoz, hogy a minisztertanács két és fél millió pengő olcsó kamatozású állami kölcsönt bocsásson az Ármentesítő Társulat rendelkezésére, évente hat-hétszáz ezer pengős részletekben.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a legnagyobb megértéssel fogadta a két vármegye főispánjának előterjesztését, akiktől hallotta az Ármentesítő Társulat hatalmas munkaprogramját, amely szerint az Ármentesítő Társulatnak az a szándéka, hogy Csongrád és Békésvármegyek határán elvonuló 136 kilométeres Tisza-gát az 1919-es árvíznek megfelelőleg magasíttassék, illetőleg a múlt években már megkezdett munka tovább folytatassék.

Főispánunk meggyőző szavakkal tártta fel a csongrád-vármegyei becsületes magyar kubikos munkásság nehéz helyzetét, rámutatván arra, hogy ez a mindenkor dolgozni szerető népréteg úgyszólván óráról

órára várja, hogy a munka szerzője a kezébe kerüljön és dolgozzon magáért és a családjáért.

A miniszterelnök előtt kifejtette főispánunk az állami kölcsön megadásának feltétlen szükségességét, rámutatott arra is, amit fentebb is írtunk, hogy a Társulat csak az államtól vehet fel olcsó kamatozású kölcsönt, mert egy drágább kölcsönt, illetőleg annak terheit a nehéz viszonyok között élő alföldi gazdaközönségre semmi körülmények között sem tudja áthárítani.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök nagy megértéssel hallgatta az előterjesztést és válaszában valami meglepő tájékozottságot árult el a csongrád-vármegyei kubikos viszonyok tekintetében.

Elmondotta a miniszterelnök, hogy ismeri az alföldi kubikos népet, ismeri az alföldi munkanélküliség megoldásának nehéz problémáját, tudja a kubikoságnak keletkezési módját, szóval ismer mindent, mint ha legalább is itt nőtt volna, itt élt volna mindenkor ezeken az alföldi rögökön.

A miniszterelnök kilátásba helyezte legmesszebbmenő támogatását és hosszasan tárgyalt, mintegy ötnegyedórán keresztül a két vármegye főispánjával.

Volt alkalmunk ma délelőtt beszélgetést folytatni ebben az ügyben dr. Farkas Béla főispánnal s nem mulasztottuk el megkérdezni, hogy az ötnegyedórás tárgyalás után mily érzésekkel és mily benyomá-

bánni nem tudtak, akiket át nem hat a rajongó földszerelem, amely hajnaltól napestig serényen munkára, lámpagyújtás után pedig állandó olvasásra, tanulásra, a korral való haladásra ösztökéli a huszadik század gazdáját.

A gazdát néhány évtized előtt jelképesen csak magvetőnek, vagy szántóvetőnek ábrázolták. Ma ez a kép nem volna teljes. A ma gazdáját egyik kezében a testi mun-

ka, másik kezében a szellemi munka fegyvereivel lehet hiven ábrázolni. Egyik kezében a kasza, kapa, vagy az ekeszarva, másik kézben a könyv. Mert ma a gazda rátermettsége két tényezéből áll: az egyik testi, a másik szellemi. Az a gazda, aki nem ismeri a gazdasági számvetés elemeit, aki nincs elméletileg is tisztában a vetőmag, a növény, a trágya stb. fontosságával és az állattenyésztés

kiskatáját betéve nem tudja, nem nevezhető száz százalékgig rátermettnek, bármilyen fáradhatatlan munkása is a földnek.

Uj korszakot élünk, új gazdaságipust kell kinevelnünk! És — hála Istennek — ez a típus már majdnem teljesen ki is nevelődött. Ezért bizunk abban, hogy a jól irányított birtokpolitika valóban a rátermetteknél és csakis azoknak fogja juttatni a földet.

TUDOMÁNYOS MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap
április 3-án4, negyed 7 és
fél 9 órakorHétfőn
április 4-énA legszebb, legnagyobb, legfényesebb
világfilm

Hétfőn három előadás:

TÁNCOL A CONGRESSUS

Jegyek elővétele minden
napon

Szereposztás:

A grófnő
Sándor orosz cár
Christe
Mettermitt hercegLil Dagover
Willy Fritsch
Lillian Harvey
Conrad VeidtMiki film — Paramount és
Magyar Híradó a kísérő
műsorban

sokkal hagyta el a miniszterelnök fogadósobájál.

Főispánunk a következőkben adta rövid, de érthető választát:

— A miniszterelnök ur ismeri az Alföld dolgait és szereti a magyar munkásságot és én azzal a benyomással távoztam el tőle, hogy nekünk, — akik ott a két vármegyében megjelentünk, — reményt nyújtott arra, hogy az a kérdés, amelyben nála megjelentünk, kedvező elintézését fog nyerni.

Jól esett hallani a főispántól az

utjának eredményéről adott nyilatkozatot, mert ebből is lehet látni, hogy Magyarország puritan miniszterelnöke a nehéz politikai harcok közepette is tud és szeret foglalkozni azokkal a nagyon nehéz kérdésekkel, amelyeknek magva itt van az Alföldön, a magyar munkásság munkaalkalmának megteremtésével, amelyen keresztül talán már a közel jövőben van az Alföld színtiszta magyar népének igaz, egymást megértő és törvénytisztelő élete.

vagy község alakult ebben az időben, azoknak határa igen kiterjedt, lakossága pedig nagy volt. Ez az oka annak, hogy Csongrád vármegyében, ahol a Hunyadiak korában 138 falu volt, még ma is csak 4 város és 16 község van. A belterület településével kapcsolatban eddig elmondottak teljes mértékben igazolják is ezt akkor, amikor tudjuk, hogy a város 68 695 hold és 607 öl területű határa 10, a XVI. sz. elején még fennálló falu birtokából tevődött össze.

Mária Terézia hosszú uralkodása s a vármegyék erélye vagyion és közbiztonságot eredményeznek, az állattenyésztés pedig egyre kisebb jövedelmet hoz s így a város lakossága fokozatosan áttér a szemtermelésre. A királynő halálakor már igen tekintélyes azoknak a száma, akik az intenzív és reális gazdálkodás kedvéért urbéres földjükön telepsznek meg s ott az egykori értelemben belterjesen gazdálkodnak. Ezt igazolják a József császári katonai térkép felvételek is, amelyek világosan feltüntetik a tanyákat a mocsarakat és erektől körülvevő partosabb helyeken.

Különösen szép e tekintetben a Collo XIX. Section 25 jelzésű s Reis General Staab-beli főhadnagy által készített lap, amely szinte még az egyes birtoktesteket, parcellákat is ábrázolja a megjelölt tanyaépület körül. Hasonlóan jár el a 3. Art. Reg. alhadnagya Lichtenbert is a Collo XIX. Section 24-es lapon. E felvételeket csak a világháború után fedezte fel dr. Eperjessy Kálmán makói, jelenleg szegedi főiskolai tanár, a bécsi császári levéltárban. Azóta az idevonatkozó részeket a szentesi múzeum is megszerezte.

Innen tudjuk, hogy a tanyákat akkor „Szállás”-oknak nevezték. — Ezek nyomán kétségtelennek kell tartanunk, hogy tévednek azok akik azt hirdetik, hogy a tanyatelepülés mindössze 6—7 évtized múltára tekinthet vissza. Nem azonos az ősi szállásbirtokokkal sem, hiszen az okok és a lényeg is más, bár erősen hasonlít hozzájuk. Ennek ellenére ősi sajátságokat rejtő prakticitás, amely nyomban megnyilatkozik, mihelyt arra alkalom kínálkozik. Ez pedig akkor következett be, amikor a török eltűnik a vidékről, a hadszíntér délebbre vonul, illetőleg az urbériség kialakultabb formához jut.

Az alföldi magyar ekkor megülheti földjét s azon végérvényesen meg is telepszik. Ha nagy része meg is marad városi házában, a birtokon lévő szálláson nemcsak állatai, hanem zselérei és cselédei, télen nyáron át kint laknak. E térképek Szentes határában már ekkor több mint 400 szállást jeleznek. Ezért a tanyatelepülés kezdetét már Mária Terézia korára kell visszave-

zetnünk s így 6—7 évtized helyett közel két százados múltat felvenni.

Erre mutat a jelzett térképeknek az az állítása, hogy a tanyaszállások nem csupán a messzeföldeken vannak meg, hanem a városhoz közel eső területeken is, mint pl. a Vekerhátton, Szentmihályon, Fertőn, Nagynyomáson, tehát a várossal közvetlen szomszédos határrészekén is. De igazolja az abszolutizmus közigazgatásának tiltó rendelkezése is, amely szerint újabb tanyákat építeni nem volt szabad. A Bach korszak már jól kifejtett tanyarendszert talált, amelynek mélyén a politikai menekültek természetesen jó rejtékhelyet találnak s ezért a hatalom ellenséges érzülettel visszelitették az egész berendezkedéssel szemben.

A XIX. sz. végén végzett folyószabályozással az árvízveszedelmek elhárítottak, az eddig hasznavehetetlen földek belvízmentesítettek, ami a zavartalan helybenlakás és gazdálkodás feltételeit megteremtette. Logikus, hogy e körülmény a tanyatelepülést még inkább előmozdította. Hasonló hatással volt reá az alkotmányos élet helyreállítása is, amikor a város lakossága rendre megszálja az egész külterületet s az ott épített gazdasági épületeket nemcsak állatokkal, hanem u. n. tanyásokkal is benépesíti. De igen tekintélyes azoknak a törpe birtokosoknak is a száma, akiknek a városban nincs házuk s egész családjukkal a földjükön épült tanyában laknak.

Károlyi ma nyilatkozik a gazdasági kormányintézkedésekről

A képviselőház fontos javaslatok tárgyalását kezdi meg. Napirendjén az uzorajavaslat, az ipartestületi, a hitelsértési és a korlátozott felelős ségű társaságokról szóló javaslat tárgyalása fog szerepelni és e javaslatok tárgyalása közben terjeszti majd be Korányi Frigyes Báro pénzügyminiszter az állami költségvetést.

Az aktuális politikai és gazdasági kérdések szöbakerülnek az egységspárt értekezletén. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kijelentette, az értekezleten tájékoztatni fogja a pártot azokról a kormányintézkedésekről, amelyek a parlamenti szünet alatt történtek. Értesülésünk szerint a miniszterelnök ismertetni

fogja azokat a gazdasági természetű intézkedéseket, amelyek különösen a termésértékesítést és a termelés folytonosságának biztosítását célozzák és amelyek kérdések megoldásán a kormány a legintenzívebben dolgozik.

A miniszterelnök tájékoztatni fogja a pártot a költségvetés korlátozásáról és Korányi pénzügyminiszter felvilágosítást ad az egyes tárcák keretében történt költségvetési rendelkezésekről, amelyekkel egyes intézmények összevonását, vagy lebontását vizsik keresztül.

Az értekezleten a kormány tagjai válaszolni fognak a képviselők részéről esetleg felvetendő kérdésekre is.

Elkészült az új termésértékesítési rendelet

Az egész mezőgazdaságot segítségben akarja részesíteni a földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi minisztériumban elkészült az új termésértékesítési tervezet. A tervezetet Purgly Emil földművelésügyi miniszter pénteken ismerteti az érdekeltségek előtt. A részleteket illetően csak anynyi szívargott ki, hogy a bolettá-

nak teljes megszüntetése mellett a kormány olyan természetű segítséget kíván nyújtani a termelőknek, amely nemcsak a búzatermelő gazdákat, hanem az egész mezőgazdaságot érinti.

Szentes külterületének benépesülése, a tanyatelepülések

A felszabadító háborúk nyomán az Alföldön hatalmas fejlődésnek indul az állattenyésztés. A lakatlan részek gyér népessége számára ez a legkifizetebb és legkönnyebb. — Megvoltak a pompás feltételek, a hatalmas puszták, legelői és kaszálói tele bővizű folyókkal, erekkel és tavakkal. A szemtermelést csak éppen akkora mértékben üzi a lakosság, amekkora a maga szükségletét kielégíti. A hallatlanul rossz utak miatt a kivételre nem gondolhatott még a Tiszán való szállításra sem. Mivel a közbiztonság is még fölötte gyenge lábón állott, a nép városokba tömörült, hogy így a rablók és szabadesapatokkal szemben megvédelmezhesse magát. Hyenformán a régi falvak nem épültek újra, hanem a városok gyarapodtak meg.

Az így kiürült határok keiglenesen vagy véglegesen a városokba kebellettek be, amit még a nagy bérletek, vagy az ősi nemesi családoktól való vételek is gyarapítottak.

Ennek következtében ami város,

Ha elegáns és olcsó cipőt akar megrendelésre vagy készre

bizalommal forduljon
Molnár Sándor
divatcipeshez
Kossuth-utca 15. Tary-ház.

Rizs helyett
tarhonya

Az elmúlt 4 évben 51 millió pengő ment ki külföldre rizsért. Az ország érdeke, hogy Ön is bekapcsolódjék ebbe a mozgalomba.

A szentesi tarhonya és levestészta a világ legjobb lisztjéből készül

Egy gyönyörű higiénikus nagy doboz P. 4.40

Eredeti! Magyaros!
Legszebb ajándék!

Minden egyes doboz magyar asztalosnak, magyar kereskedőnek és magyar gazdának adja meg az élet lehetőségét. Küldjön egy dobozt külföldi ismerőseinek is, hogy a magyar buza újra meghódíthassa a világot.

Megrendelhető:
ZSOLDOS R. T.
SZENTES,
valamint minden jobb szentesi fűszerüzletben.

Igy a melyne az 1930

A D tudósító brit kor ikat, va kérdésb képvisel mindig a jövő illetve a kodoán tanácska kal, akk mat fog Pertin jelenti, Tardieu már apr nie és i riasságo Herri lemre m

Ért

szakába nagyérd árak.

A m csinál tel

Megirt let Csall gató kérszombér átengedte Bartha J részét.

A közg értheletl és egy zéssel él ján, hog résen ke részt.

Csallán

Az i hián

Igy a

Amint len közp lépésre lep lako roshoz, minden ve, helyly

A tele tették le elfmundo beálltáva ugyanny delemme

Nem s hogy az nyakig s ki tudna ra, hogy Ujtelepe

A gon szik ki a nem egé Nem is nak kér tek, hogy ját téglá

Igy alakul ki a tanyarendszer, amelynek határreszenkénti állapotát az 1930. évi népszámlálás alapján

esetről esetre, alkalomszerűen a jövőben ismertetni fogom.

Schupiter Elemér.

Április 7-én Londonban, 10-én Genfben tárgyalnak a Tardieu-tervről

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának jelentése szerint a brit kormány eredetileg április 6-ikat, vagy 7-iket tűzte ki a dunai kérdésben érdekeit négy hatalom képviselőinek érkezéséül és még mindig reméli, hogy a konferencia a jövő héten létrejön. Ha a német, illetve az olasz miniszterek ragaszkodnának előzetes magánjellelű tanácskozásokhoz angol kartársainkkal, akkor erre bizonyára alkalom fog adni nekik adni.

Pertinax a Daily Telegraphnak jelenti, hogy a fentemlített időpont Tardieu-nak nem felel meg, mert már április 10-én Genfben kell mennie és így „nincs több ideje udvariasságokra.”

Herriot volt miniszterelnök figyelmre méltó cikkben foglalkozik a

dunai gazdasági együttműködés terével és fölveti a kérdést, nem lett volna-e helyesebb, ha a dunai államok maguk közt megállapodtak volna mielőtt a nagyhatalmakat megmozgatják, amelyeket annyi más kérdés választ szét?

Herriot végül annak a nyugtalan érzésnek ad kifejezést, hogy a dunai kérdé-nek francia részről szorgalmazott megoldása nem vezethet jó eredményekre. A francia kezdeményezés — mondja — alkalmas arra, hogy Franciaország súlyos külpolitikai helyzetét teljes világossággal állítsa a megfigyelő elé. Tartani kell attól, hogy Franciaország nemsokára teljesen izolált lesz, mert ma sem titok többé, hogy az egész világsajtó ellenségesen áll Franciaországgal szemközt.

Értesítem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és kiffőnő italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér

Pánczél Ferencné
a Kaszinó vendéglőse

A muzeum igazgatója nem akarva széthuzást csinálni, a beadott fellebbezésekre való tekintettel visszavonta a Bartha János utcai iskola bérletére vonatkozó kérelmét.

Megirtuk, hogy a képviselőtestület Csallány Gábor muzeumi igazgató kérésére évi 300 pengő haszonbér ellenében lakás céljaira átengedte a jelenleg üresen álló Bartha János utcai ház egyik lakrészét.

A közgyűlés határozata ellen — érthetetlen okból — Bálint József és egy másik városatyja fellebbezéssel éltek, azon indoklás alapján, hogy nyilvános szóbeli árverésen kell hasznosítani az épületrészt.

Csallány Gábor muzeumi igazgató,

amikor tudomást szerzett a beadott fellebbezésről, írásbélileg bejelentette, hogy mivel látja, hogy nincs egyetértés a képviselőtestület tagjai között a haszonbérbeadásról illetőleg, csak hogy elkerülje a további kellemetlenséget, ajánlatát visszavonja és kéri teljesen tárgytalannak tekinteni azt és a napirendről levenni.

Igy ezekből kifolyólag most már tényleg nyilvános árlejtés útján kell bérbeadni a Bartha János utcai ház üresen álló részeit.

Az idén nem tudnak építeni költség hiányában járdát a Szeder-telepen

Igy a jövő évi költségvetésben kell gondoskodni arról

Amint ismeretes, a város közvetlen központjához alig néhány száz lépésre levő Szeder-féle rokkanttelep lakosai kérelmet intéztek a városhoz, hogy a telepen ha nem is minden utcában, de legalább elvétve, helyel-közzel járdát építsenek.

A telepen lakók siralmasan festették le a mai állapotokat, amikor elmondották, hogy az esős időszak beálltával járhatatlan sártenger van, ugyanarra, hogy szinte életveszedelemmel jár a közlekedés.

Nem szóbeszéd — amint írták — hogy az apró iskolásgyermekek nyakig süppednek a sárba, amíg ki tudnak jutni a Széchenyi műútra, hogy azután elérjék az Alsóréti Újtelepen levő iskolát.

A gondosabb szülők hátukon viszik ki a gyermekeket, ez pedig nem egészen épületes látvány.

Nem is volt túlzott a telep lakóinak kérése, mert csak annyit kértek, hogy legalább a telep főutcáját téglaútassza ki a város az egyik

oldalon és néhány betorkolló utcáról.

A polgármester kiadta a kérelmet a szükséges számítások elvégzése céljából a mérnöki hivatalnak s Cseuz Béla műszaki tanácsos maga személyesen járt el és tapasztalatairól az alábbiakban tette meg jelentését és javaslatát:

— Sajnos, — mondja a műszaki tanácsos — mindenben helytállanak azok, amiket a telep lakói leírnak, feneketlen sár az év legnagyobb részében, amely nemcsak hogy hátráltatja a közlekedést, de az egészségre is feleltévesztő.

A műszaki tanácsos véleménye szerint a legszükségesebb járda megépítése 3400 pengőbe kerülne, amelyből 1700 pengőt megfizetnének a háztulajdonosok, egy érvényben lévő szabályrendelet értelmében.

Egyelőre azonban nem lehet megépíteni a járdát, mert a szükséges tőke nem áll rendelkezésre

és azonfelül még a képviselőtestület sem határozta el a járdák megépítését, így elsősorban az a legfőbb feladat, hogy a közgyűlés a Szeder-telepet vegye fel a járdák építésébe, azzal, hogy a

járdákat a jövő évi költségvetés terhére kell megépíteni.

A műszaki tanácsos javaslata következményeként a legközelebbi képviselőtestület foglalkozik a kérelemmel.

A belügyminiszter jóváhagyta a módosított városi nyugdíjszabályrendeletet

A városi képviselőtestület évekkel ezelőtt módosította a nyugdíjszabályrendeletet, amelyet felterjesztettek elbírálás céljából a belügyminiszterhez.

Ma érkezett le a belügyminiszter leirata, amely szerint mivel a szabályrendelet módosítása ellen fel-

lebbzés nem adatott be, azt teljes egészében jóváhagyta.

A szabályrendelet módosítása vonatkozik a díjnokok és utászok nyugdíjigényére, a temetési költségekre és egyéb más jogi természetű dolgokra.

Még áprilisban is lehet kedvezményt kapni a hátralékos illetéktartozások fizetésére

Ismertettük annak idején a kormányt az a rendeletét, amely messzeható kedvezményeket nyújtott azoknak az adósoknak, akik illetéktartozásaikat záros határidő alatt lefizetik.

A rendelet, szerint azok, akik március 26-ig fizették ki tartozásaikat, teljes kamatmentességet élveztek. — Kamatmentességet élveznek azok is, akik a pénzügyi hatóságtól nyert külön engedély alapján márciustól júniusig négy egyenlő részletben fizetik ki tartozásukat.

Most egy újabb rendelkezés érke-

zett, ugyanis, aki április 23-ig ki egyenlíti tartozását, az az évi 12 százalékos kamattal helyett csak a 6 százalékosot fizeti.

Nagyobb tartozás és indokolt esetben a pénzügyigazgatásnál két pengős okmánybélyeggel ellátott beadvánnyal három havi részletfizetési kedvezményt is lehet kérni.

Mindenkinek érdeke tehát, hogy ha márciusban nem volt módjában a legnagyobb kedvezményt igénybe venni, úgy legalább az áprilisi kedvezményt biztosítsa magának.

Vasárnap lesz a Gazdasági Egyesület közgyűlése

Husvét előtti vasárnapra hívta össze dr. Szeder Ferenc János gazdasági főtanácsos, elnök a Gazdasági Egyesület tagjait közgyűlésre, azonban a közgyűlést nem lehetett megtartani azon ok miatt, mivel a megjelentek száma nem tett ki annyit, amennyit az alapszabályok kötelezően előírnak s így a közgyűlést a hirdetmény értelmében április 3-án vasárnap délelőtt 9 órakor fogják megtartani.

A tárgysorozat pontjai között sze-

repelnek mindazok, amelyeknek tárgyalását az alapszabályok előírják, azonban a szentesi gazdaközönség igen nagy várakozással tekint az elnöki megnyitó és az éves jelentés elé, mert azok fogják hű képét adni a mai nehéz gazdasági viszonyoknak és éppen azoknak a nyomán fog elindulni a vita, amelynek során megpróbálják megkeresni a gazdagodandókból való kivétel útját, illetőleg a nehézségeken keresztül átvezető hidat.

A római katolikus egyháztanács is sürgeti a városi iskolahozzájárulási segélyek kifizetését

A városi közgyűlés hét évvel ezelőtt eléggé tekintélyes összegű évi segélyt szavazott meg a költségvetés terhére a helybeli egyházaknak azért, hogy az iskolai költségeken könnyítsen.

Az időközileg beállott gazdasági válság hozta magával, hogy az iskolai segélyeket csekély késsedelemmel tudta a város kifizetni sőt a késsedelemből már az is származott, hogy nagyobb összegű hátralék szaporodott fel.

Természetes, hogy a segélyek ki nem fizetése magával hozta azt is, hogy az érdekeltek egyházak sem tudták a tanítói fizetéseknek eleget tenni és előbb a református egyház, most pedig a római katolikus egyház átiratot intézett a városhoz és abban sürgeti a segélyhátralékok kifizetését.

Amint értesülünk, a polgármester intézkedett, hogy a hátralékok, ha nem is egy összegben, de részletekben kifizetessenek.

Mit adtak a jószívűek a husvéti zsír és husakcióra

A város polgármestere az alábbiakban nyugtatványozza a husvéti zsírakcióra befolyt adományokat:

Mátéffy Kálmán 50 dkg., Szeder Ferenc 1, Kozák Mátyas 1 kg., Fekete Józsefné 10 dkg., özv. Kálmán Gergelyné 50 dkg., Szijjártó Sz. Lajos 3 kg., Pataki Lajos 50 dkg., Fekete János 1 kg., Cirják István 50, dr. vitéz Várady László 50 dkg., Négyessi János 1, Négyessi József 1, Szegi József 250 kg. szalonna,

özv. Dögei Sándorné 210, Jakó Etelka 1 pengő, özv. Panyikné 50 fillér, özv. Piti Péterné 1 kg. szalonna, Sultez László 1 pengő, özv. Szimcsák Lajosné 50 dkg. szalonna, N. N. 1 pengő, Pardi Sándor 1 kg. szalonna, Hanka Imréné 1 sonka, Lakatos Julia 50 dkg. szalonna, Gallasz József 2 pengő, Lakatos J.N. 1 kg. szalonna, M. Varga Ferenc 2 pengő, Aradi László 10 dkg., Molnár Péter 120 kg. szalonna, Fű-

löp N. 1 pengő, Dömsödi Lászlóné fél kg., Bellér Lászlóné 75 dkg., Somogyi Péter 150 kg. szalonna, özv. Fekete Döméné 2 pengő, özv. Lévai Jánosné 60 fillér, özv. Czákó Józsefné 1 kg., Biró Lukács 75 dkg., N. N. 75 dkg. szalonna, Kázmér János 1 pengő, H. Szabó János 50 dkg. szalonna, Varga Sándor 1 pengő, Szijjártó Sz. Bénéiamin 1 kg. zsir, Pólya S. 2, Kürti Jánosné 2, Göbölös János 1, Lantos Artur 1, Sándor János 1 pengő, Bugyi Antal 75 dkg. szalonna, Szépe Antal 2 pengő, Kiss Gergely 1 kg. szalonna, Papp László 1, Budai Bálint 1 pengő, Csernus Lajos 1 kg. szalonna, 1 és fél kg. sonka, Bai István fél kg., Keresztés Mihály 1 kg. szalonna, Vaczi Imre füstöltus és zsir, Czukor Emilné sajt, Huszák József 1, Bottyánszky János 10 pengő, özv. Sárosi Imréné 2 kg. szalonna, Gunst Sándor 4 pengő. (Folytatjuk).

HIREINK

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti tőzsdén. Tiszavidéki buza 77 és 13 15. 80 as 14.45. Takarmányárpa I. 17.00 17.50. Zab I. 22.25—22—75. Tengeri tiszavidéki 16.15—16.25.

Időprognózis: Jobbára felhős, enyhe jellegű idő, esőhajlammal.

Halálozás. Nittinger Zoltán vasuti tisztviselő hosszas betegség után ma reggel elhunyt. Temetése holnap délután lesz. Az elhunytban Nittinger Géza állomásfőnök testvérét gyászolja.

Márciusi városi póttittek. A városi adóhivatal jelentése szerint városi ingatlan átruházási illetékekből az elmúlt hónapban 5124 pengő folyt be készpénzben.

Hamis, vagy nem hamis? Pár héttel ezelőtt megirtuk, hogy Nervetti Károly műszaki tisztviselő egy hamis pengőst szolgáltatott be a rendőrségre. Az állami pénzverde értesítése szerint a beszolgáltatott egy pengős nem hamis, hanem csakis gyártási hibában szenved.

Lopás. Páger Pál Wesselényi-utca 1 a. szám alatti lakostól az elmúlt napokban három libát loptak el. Megindult a nyomozás a tolvajok kézrekerítésére.

Hamis pénzt találtak. Kóczán Mária pénztárosnő ma délelőtt egy hamis egypengőst szolgáltatott be a rendőrségre.

Táncol a kongresszus. A hangos filmek rohamos fejlődésében hatalmasan kiemelkedő határállomást jelent ez a momentális világattrakció. Öntötték rá a legpazarabb bőkezűséggel mindazt, ami a szemnek és fülnek kedves és szép. A békebeli Bécs vidámsága, szebbnél-szebb melódiai zsonganak benne s a napoleoni korszak korhű festése alatt a szerelem, ez a mindent legyőző hatalom táncoltatja meg a világ hatalmasait. Lillian Harvey és Willy Fritsch duettje, Lil Dagover és Conrad Veidt művészete s ami különösen megragadó benne: a rendezés káprázatos nagystílisége egyenesen a filmek királyává avatják s a közönség legszélesebb rétegét is megmozgató hatását érthetővé teszik. A kísértő műsor is a legváltozatosabb. Vasárnap és hétfőn három-három előadás.

Gazdák figyelmébe. A szentesi és fábiani gazdák terehalmi legeltető társulatánál hétfőn tartott ülésén elhatározták, hogy pásztorbér, orvos, oltás beleszámitásával egy számos állat után 20 P., azaz husz pengőért adnak ki írásokat J. lentkezéseket levelezőlapon írásban április 15-ig Szentesen, Petőfi-utca 1 szám, II. em. ajtó 4 küldendők a társulat jegyzője címére, ki a felesleges járással bíró gazdákhöz továbbítja.

SPORT

Különvonat viszi a Sz. T. E. csapatát Félégyházára

A Szentesi Torna Egylet vezetősége a vasárnapi félégyházi mérkőzésre ismét különvonaton szándékozik a csapatot átvinni, hogy a csapat itthon ebédelve és utána kényelmesen utazva jó honcióban állhasson ki a KTK elleni mérkőzésre és így jobb eredményt tudjon kiharcolni.

A különvonaton érdeklődők is tömegesen akarnak átutazni a mérkőzésre. Felhívja a vezetőség azon hölgyeket és urakat, akik Félégyházára át akarnak jönni, hogy ebeli szándékukat Takács Imre fűszerkereskedőnél (Kossuth-utca) jelentsék be, ahol az oda visszautazásra szóló jegy árát 250 pengőt is le kell fizetni.

A vonat negyed kettő órakor indul és Szentesre fél nyolc órakor érkezik vissza. A mérkőzésen a KTK vezetősége kedvezményes jegyet biztosított.

Közgazdaság

Olajat adó növények termesztése kiscgazdaságokban.

Irtá:

dr. vitéz Bittera Miklós

m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. akad. r.-. egyetemi m.-tanár.

II.

Az a kérdés most már, hogy lehet-e hazánkban olajnövényeket termesztetni?

Erre határozott „igen” lehet csak a válasz.

Hiszen a múlt század hetvenes éveiben még virágozott nálunk az olajnövények termesztése. Az uradalmak nagy repcétáblái mellett szerényen húzódtak meg a kiscgazdák napraforgóval, kenderrel szegélyezett kukorica- és répa-földjei. Azután előbb lassan, majd rohamosan csökkent az olajnövények termesztésére szánt terület. Miért? Mert a magyar gazda rugalmasan alkalmazkodik a viszonyokhoz.

A petróleumlámpás ebben az időben kezdte már kiszorítani a pislákoló olajmécsest még a falusi házakból is. A városokban előbb a világítógáz, majd a villany kerekedett a petróleum fölé. De a falu — kevés kivétellel — ma is petróleumra szorul. Az olaj, mint világítóanyag elvesztette jelentőségét. Az olajnövények ára lecsökkent, termesztésük — az elszaporodott kártevők miatt — bizonytalanra vált.

Ha nem is világításra, hanem élekezésre, ipari célokra azért mégis sok olaj kell. Olajgyáraink

azonban 15—20 évvel ezelőtt külföldről hoztak jó és olcsó nyersanyagot.

Ebben az állapotban érte olajnövénytermesztőinket a háboru kitörése. Olajra szükség volt, a külföldi, tengerentúli nyersanyag behozatala pedig lehetetlenné vált. A kereslet a hazai olajmagvak iránt megélnélt. Árak emelkedtek, kártevők — mert évtizedekig keveset termesztettek, — meggyérültek, termésük biztosabb, jövedelmezőbbnek ígérkezett és szépen meg is indult.

A háboru még ma is folyik. A békekötés csak a harci zajt ütötte el. A fegyverek zörögését az ádáz gazdasági háboru hangtalan küzdelme váltotta fel. Ebben a harcban ugyancsak ragaszkodnunk kell minden arasznyi előnyhöz.

Ilyen előny az olajnövények termesztése is.

Fejlett olajiparunk könnyen fedezhetné a hazai szükségletet, sőt kivitelre is termelhetne, ha kellően el volna látva nyersanyaggal. Állattenyésztésünknek — pedig nagy hasznára lenne, ha sok és olcsó olajpogácsához jutna.

Az olajmagvak ára sem éppen rossz, különösen azoké, amelyek mellékesen is termesztethetők, amilyen a napraforgó- a, tökmag.

Köz- és magángazdasági szempontok egyaránt amellet szólnak, hogy termesszünk olajatadó növényeket. Annyiféle olajgyártási nyersanyagunk alkalmas növényünk van, hogy ezek közül minden vidék, kis- és nagygazda egyaránt megtalálhatja a viszonyai közé beillőt.

(Folytatjuk.)

Megrendelésre

elegáns

kivitelű

cipőt

prima minőségű anyagból

Tarnóczi Antalnál

készíttessen, Kossuth-utca,
Dobrai-ház,
özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

Rádió-műsor

Szombat, április 2.

9.15. A Weidinger-szalóznenekekar hangversenye.

Közben.

9.30. Hírek.

11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00. Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05. A rádió házikvartettjének hangversenye.

Közben.

12.25. Hírek.

1.00. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00. A „Rádióélet” gyermekjátó-órása. (Harsányi Gizi előadása).

4.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5.00. A Szociális Missziótsulat előadása. Haász István dr. tábori

püspök: „Prohászka Ottokár székesfehérvári püspökről”.

5.30. Bura Károly szerzeményei és más magyar dalok. Előadja Nagy Izabella és Bura Károly cigányzenekara.

6.30. A komáromi hajóbiztosítótól a mai biztosítórendszerekig. (A magyar biztosítás 125 esztendeje). Ifj. Csúray Jenő dr. előadása.

7.00. Mit üzen a rádió?

7.30. Marik Irén zongorahangversenye.

8.00. Bemutató előadás közvetítése a Király Színházról. „Miss Ismeretlen”. Vidám operett 3 felvonásban. Szövegét írta K. Halász Gyula. Zenéjét szerezte Kiszely Gyula. — Rendező Tihanyi Vilmos. Karnagy Nagy Pál Béla.

Az I. felvonás után.

Pontos időjelzés, hírek.

A II. felvonás után.

Időjárásjelentés.

Az előadás után.

Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

Szépen butorozott külön bejárattal uccai szoba kiadó és ugyan ott ebéd koszt 1 pengőért kapható Sárány Mihály u. 32 sz. 2435.

Baromfinál-sertésnél használjon „Futor” szénsavas takarmánymentet 2, 3, 5, 10 kg. csomagban. Bő tojáshozam a baromfinál, erős csontfejlődés sertésnél biztos. Kapható dr. vitéz Várady-patika Vásártér.

Eladó hathold föld tanyával a várossalatt. Értekezni Soós utca 14.

Balog Mihálynak 40 hold föléje a fábiani állomás közelében szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás Orosháza, Kelet u. 29. 2478.

Káta-utca 8 szám alatt egy szobakonyhától álló kisebb lakás Szent György napjára kiadó. Értekezni a helyszínen.

Harmadik kerület Káta-utca 4 számú háznak harmadrész eladó, értekezni lehet Szent Anna-utca 4 szám alatt. 2502.

Butorozott szoba kiadó Boeskey u. 4 szám alatt. 2518.

Eladó 90 és 30 holdas jó tanyaföldek. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó Zalotán 10 hold, esetleg két részben, 4- és 6 holdas darabokban. 35 hold tanyával Derekegyháza alatt. Értekezni lehet Br. Harucker-utca 28 sz.

Eladó Derekegyházaoldalon 30 holdas jó tanyaföld. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó közel a városhoz 47 hold prima tanyaföld egészében, vagy 5—10—20 holdas parcellákban is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Két padolt szoba, konyha kamarából álló udvari lakás kiadó értekezni lehet Harucker u. 31. szám. 2401.

Eladó Kölsőcseren 116 hold tanyaföld, fele szántó, fele jókaszáló. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Eladó a város mellett 200 holdas tanyaföld, apróbb részletekben parcellázva is. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Kétalakos uccai butorozott szoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Sáfrán Mihály u. 32 sz. 2469

Egy közös konyhas lakás kiadó. Keresztes utca 4 szám értekezni het hétfőn. 2380

Tanyás kerestetik a Nagytőkei állomás melletti tanyára. Ért. ill., Bálint utca 6 szám. 2389

Bolgár kertésznek öt hold föld kiadó Berekloponon. Artézi-víz van. Értekezni lehet a kristó-malomnál. 2373

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

SZEDER FERENC

Nyomatott Az Alföldi Friss Újság nyomdájában.

Akik csupán lapján ma még misták e zet jobb fölényes

— Há

Mi van nem vol

Az op

harc eik

— legyt

előre a

a magu

alátama

gunk,

münk v

azok a

lyek m

ros, a k

dig ne

változat

mezőgaz

ra még

termelés

szivesen

nélkül i

sait ne

nek boc

gyasztó

és tová

termeln

még br

bevenni

fenntart

kentette

erre ne

üzemek

vezérei

miért le

optimist

Szüks

ezt a k

gyaljuk

optimist

len sze

lemény

őket, a

pon his

lásban?

stereoti

„Mert i

mert en

is lehet

Ezek

— beva

nem tar

ha csak

a remé

már ne

előtt: e

rosszab

felejtke